

Vanja Igić, Novodobá svatba v Bělehradě a Praze. Katedra jihoslovanských a balkanistických studií FF UK v Praze, Praha 2011, 59 s.

Posudek bakalářské práce

Po formální stránce předložená bakalářská práce vyhovuje požadavkům na podobný typ práce kladeným. Má odpovídající rozsah a dobrou úroveň technického zpracování. Soudím, že čeština není mateřským jazykem autorky a z tohoto pohledu posuzováno mohu kladně zhodnotit i jazykovou úroveň práce. Autorka vládne bohatým slovníkem i složitou syntaxí.

Předložená práce má přehlednou a logicky uspořádanou strukturu. Její cíl není přímo definován, ale vyplývá z kontextu úvodní a závěrečné kapitoly: sestavit přehled současných svatebních zvyků dvou slovanských etnik a podrobit je komparaci. Za nepřiliš výstižný v tomto kontextu považuji zvolený titul práce odkazující ke dvěma velkoměstům, neboť z dalšího textu nevyplývá, že by autorka sledovala výlučně svatby v tomto prostředí. Některé ze zvyků, které uvádí jako živé, by v prostředí velkoměsta sotva mohly být realizovány.

Metody práce jsou popsány v úvodní kapitole: zúčastněné pozorování, položené rozhovory, dotazníkový průzkum, studium odborné literatury, statistické zdroje demografického charakteru přístupné na internetu. Statistických údajů tu využívá k ilustraci faktického zjištění, že v Srbsku i v českých zemích od poloviny 20.století ubývá ročně uzavíraných sňatků, nikoliv k jejich kritické analýze, což ale nebylo ani cílem práce. Nicméně když už jsou využity, měla by autorka alespoň definovat užité termíny (např. „mladistvý“ v Srbsku aj.) . Dotazníkovým průzkumem (plné znění dotazníku uvedeno v příloze na s. 54–59) získala autorka odpovědi 10 srbských a 50 českých respondentů. Na analýzu a kvantifikační rozbor odpovědí rezignovala, odpovědi využívala při formulování textu.

Vlastní přínos práce spočívá ve dvou kapitolách se srovnatelnými podkapitolami, které postupně umožňují vysledovat shody a rozdíly v srbském a českém prostředí v otázkách svatebních funkcí a v životnosti tradičních svatebních prvků. I když se autorce zcela nezdařilo v závěru tyto shody a rozdíly vyhodnotit, zůstává její badatelský přínos vkladem do studia svatebních tradic. Základní rozdíly, historicky dané odlišnými církevně-náboženskými okruhy a difusemi z jinokulturního prostředí (vliv Velké Porty), vyzdvihla autorka s dobrým porozuměním. K vyhodnocení tu

zůstala ovšem další řada prvků, velice zajímavých. Např. národní barvy ve výzdobě srbských svateb, svatební hostina v rodině ženicha, nikoliv nevěsty s následným „stěhováním“ nevěsty apod.

V popisu tradic a tradičních svatebních zvyků srbských (kap. 1) je práce kvalitnější než v jejich českém protějšku (kap. 2). A to ne pro hlubší znalost prostředí, ale především kvůli okruhu užití literatury. Zatímco v srbské části čerpá autorka své informace z etnologické starší i novější literatury, v české části je čerpá téměř výhradě z publicistické zkratky A.Slukové, Svatba: průvodce pro začátečníky i pokročilé (2001), nikoliv z odborné etnologické literatury. Do textu se tak vloudily i naprosté dezinformace, které s tradiční českou svatbou vůbec nesouvisejí (např. házení kytice za hlavu se v žádném z desítek popisů tradiční české svatby nevyskytuje, je to zcela novodobé převzetí kulturního prvku z hollywoodských filmů).

Má poslední připomínka se týká seznamu užitých pramenů a literatury a souvisí s předchozí připomínkou. Z české etnologické literatury k tématu zde autorka uvádí asi nejpodstatnější počín českých etnologů v oblasti studia svateb, totiž sborník Svatební obřad (ed .V. Frolec) z roku 1983. Mylně jej uvádí jako Frolcovo autorské dílo a pravděpodobně jej ani neměla v ruce. Druhým českým titulem je zde chybně v názvu i dataci uvedená publikace H. Laudové. Česká národopisná literatura je v této oblasti neobyčejně bohatá a obsáhnout ji bezezbytku samozřejmě není možné v rámci bakalářského ani magisterského studia. Nicméně autorčin výběr ve srovnání s tituly srbskými je chudý.

Závěrem konstatuji, že autorka prokázala schopnost samostatné odborné práce a že její pokus o srovnávací studii v oblasti slavistiky je přes výše uvedené nedostatky původní, v detailech objevený a přínosný. Doporučuji předložit bakalářskou práci k obhajobě a hodnotit ji stupněm tři a pokud bude zdařile obhájena, udělit autorce titul Bc.

v Praze 3. 9. 2011

Doc. PhDr. Lydia Petráňová, CSc.
Etnologický ústav AV ČR, v.v.i.